

Yehuda and Chira:

There's Friends and Then There's "Best" Friends

It's All Relative: A Textual Look at Relationships in Tanach

בראשית ל"ח:א

וַיְהִי בְעֵת הַהוּא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אָחִיו וַיֵּט עַד-אִישׁ עַדְלָמִי וַשְּׁמוֹ חִירָה:

About that time Judah left his brothers and camped near a certain Adullamite whose name was Hirah.

בראשית ל"ח:י"ב

וַיִּרְבוּ הַיָּמִים וַתָּמָת בַּת-שׁוּעַ אִשְׁת־יְהוּדָה וַיִּנָּחַם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל-גְּזְזֵי צֹאנוֹ הַוָּא וַחִירָה רַעְהוּ הָעַדְלָמִי תִמְנָתָה:

A long time afterward, Shua's daughter, the wife of Judah, died. When his period of mourning was over, Judah went up to Timnah to his sheepshearers, together with his friend Hirah the Adullamite.

בראשית ל"ח:כ"ד

וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת-גְּדֵי הָעֵז יָם בְּיַד רַעְהוּ הָעַדְלָמִי לְקַחַת הָעֶרְבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מִצָּאָהּ: וַיִּשְׁאַל אֶת-אֲנָשֵׁי מְקוֹמָהּ לֵאמֹר אֵיךָ הַקִּדָּשָׁה הוּא בְּעֵינַיִם עַל-הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא-הִיְתָה בָּזָה קִדְשָׁה: וַיֵּשֶׁב אֶל-יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מִצָּאֲתֶיהָ וְגַם אֲנָשֵׁי הַמְּקוֹם אָמְרוּ לֹא-הִיְתָה בָּזָה קִדְשָׁה: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח-לָהּ פֶּן נִהְיֶה לְבוֹז הַנָּה שְׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מִצָּאֲתָהּ:

Judah sent the kid by his friend the Adullamite, to redeem the pledge from the woman; but he could not find her. He inquired of the people of that town, "Where is the cult prostitute, the one at Enaim, by the road?" But they said, "There has been no prostitute here." So he returned to Judah and said, "I could not find her; moreover, the townspeople said: There has been no prostitute here." Judah said, "Let her keep them, lest we become a laughingstock. I did send her this kid, but you did not find her."

רש"י בראשית ל"ח:א

עד איש עדלמי. נשתתף עמו:

UNTO A CERTAIN ADULLAMITE — he entered into a business-partnership with him.

ר' שמחה בונם מפשיסחא

"וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו העדלמי", וכו' (בראשית, ל"ח, כ). הרבי רבי בונם זי"ע אמר, כל אדם צריך להיות לו חבר ואוהב נאמן, שיהיה ביכולתו לספר לו את כל נקודת לבבו, אפילו בגנות מעשיו. כמו שהיה ליהודה - חירה רעהו. והיה משלח על ידו את גדי העזים לידי תמר. [שש"קנו] אות רל"ה]. ובספר "חיי יצחק" (כת"י) כתב את דברי הר"ב זי"ע בשינוי מעט. שאמר, שמענין יהודה ותמר, ואיך ששלח את גדי העזים על ידי חירה רעהו, יש ללמוד מה הוא ידיד נאמן. כי יהודה סיפר לו את העבירה הגדולה שעשה, וגם אחרי שסיפר לו, נשאר חירה ליהודה, ידיד נאמן. ולא ירד ערכו בעיניו אפילו בכי הוא זה. [שמחת יהונתן, וישב, אות ה']

בראשית רבה פ"ה ד'

ויט עד איש עדלמי ושמו חירה (בראשית לח, א), רבנן אמרי חירה הוא חירם שהיה בימי דוד, שנאמר (מלכים א ה, טו): **פי אהב ה'ה חירם לדוד כל הימים**, למוד ה'ה האיש הזה להיות אוהב לשבט הזה. רבי יהודה בן רבי סימון אמר חירם אחר ה'ה. על דעתהון דרבנן ח'ה קרוב לאלף ומאתים שנה, ועל דעתיה דרבי יהודה ח'ה קרוב לחמש מאות שנה.

מלכים א ה: ט"ו כ"ו

וישלח חירם מלך צור את עבדיו אל שלמה כי שמע כי אתו משחו למלך תחת אביו כי אה'ב ה'ה חירם לדוד כל הימים: (ו) (ז) וישלח שלמה אל חירם לאמר: (ז) אתה ידעת את דוד אבי כי לא יכל לבנות בית לשם ה' אלקיו מפני המלחמה אשר סבבהו עד תתה' אתם תחת כפות רגלו [רגלי: ... (כ) ועתה צוה ויכרתו לי ארזים מן הלבנון ועבדי יהיו עם עבדיך ושכר עבדיך אתן לך ככל אשר תאמר כי איתך יד עת כי אין בנו איש ידע לכרת עצים כצדנים: (כא) ויהי כשמע חירם את דברי שלמה וישמח מאד וי' אמר ברוך ה' היום אשר נתן לדוד בן חכם על העם הרב הזה: (כב) וישלח חירם אל שלמה לאמר שמעתי את אשר שלחת אלי אני אעשה את כל חפצך בעצי ארזים ובעצי ברושים: ... (כו) וה' נתן חכמה לשלמה כאשר דבר לו ויהי שלום בין חירם ובין שלמה ויכרתו ברית שניהם:

King Hiram of Tyre sent his officials to Solomon when he heard that he had been anointed king in place of his father; for Hiram had always been a friend of David. (16) Solomon sent this message to Hiram: (17) "You know that my father David could not build a house for the name of the LORD his God because of the enemies that encompassed him, until the LORD had placed them under the soles of his feet. (18) But now the LORD my God has given me respite all around; there is no adversary and no mischance. (19) And so I propose to build a house for the name of the LORD my God, as the LORD promised my father David, saying, 'Your son, whom I will set on your throne in your place, shall build the house for My name.' (20) Please, then, give orders for cedars to be cut for me in the Lebanon. My servants will work with yours, and I will pay you any wages you may ask for your servants; for as you know, there is none among us who knows how to cut timber like the Sidonians." (21) When Hiram heard Solomon's message, he was overjoyed. "Praised be the LORD this day," he said, "for granting David a wise son to govern this great people." (22) So Hiram sent word to Solomon: "I have your message; I will supply all the cedar and cypress logs you require. (23) My servants will bring them down to the sea from the Lebanon; and at the sea I will make them into floats and [deliver them] to any place that you designate to me. There I shall break them up for you to carry away. You, in turn, will supply the food I require for my household." (24) So Hiram kept Solomon provided with all the cedar and cypress wood he required, (25) and Solomon delivered to Hiram 20,000 kors of wheat as provisions for his household and 20 kors of beaten oil. Such was Solomon's annual payment to Hiram.

(26) The LORD had given Solomon wisdom, as He had promised him. There was friendship between Hiram and Solomon, and the two of them made a treaty.

העמק דבר בראשית ל"א:

ויט עד איש עדלמי ושמו חירה. כל ענין חירה שבפי לא נודע לאיזה ענין נזכר כי גם שליחות הגדי לתמר מה לנו לדעת מי הוא השליח אלא בא ללמדנו דכשם שבעת שהתנוצץ לידת משיח היה ע"י סרסרות אדם גדול ונכבד עד שיהודה התרועע עמו כך יהיה לאח"כ כי בבנין בית דוד המלך הזדקק חירם מלך צור. ובימי המשיח כתיב והיו מלכים אמניך:

בבא בתרא ע"ה א"י"ח-ע"ה ב:א'

אמר רב יהודה אמר רב אמר לו הקדוש ברוך הוא לחירם מלך צור בך נסתכלתי ובראתי נקבים נקבים באדם ואיכא דאמרי הכי קאמר בך נסתכלתי וקנסתי מיתה על אדם הראשון:

Rav Yehuda says that Rav says: The Holy One, Blessed be He, said to Hiram, king of Tyre: Were you in the Garden of Eden when I created all of this for you? I looked at you, saw that you would one day claim divinity for yourself, and created many orifices [nekavim] in man, i.e., the excretory system, so that you would know that you are human and not a god. And there are those who say that this is what God said to Hiram: I looked at you, and I decreed death on Adam the first man, to demonstrate that he was human and not a god.

בראשית רבה ט"ה:

רבי חמא בר חנינא אמר, ראוי היה אדם הראשון שלא לטעם טעם מיתה, ולמה נקנסה בו מיתה, אלא צפה הקדוש ברוך הוא שבוכדנצר וחירם מלך צור עתידין לעשות עצמן אלהות, לפיכך נקנסה בו מיתה,

שמות רבה ח"ב:

(ב) פרעה היה אחד מארבעה בני אדם שעשו עצמן אלהות והרעו לנפשם, ואלו הן: חירם, ובוכדנצר, ופרעה, ויואש מלך יהודה. חירם מנין, שנאמר (יחזקאל כח, ב): אמר לנגיד צר וגו' ותאמר אל אני.

יחזקאל כ"ח:א'-י"ח

(א) ויהי דבר-ה' אלי לאמר: (ב) בן-אדם אמר לנגיד צר כה-אמר אדושים ה' יען גבה לבך ותאמר אל אני מושב אלקים ישבתי בלב ימים ואתה אדם ולא-אל ותתן לבך כלב אלקים: (ג) הנה חכם אתה מדנאל [מדניאל] כל-סתום לא עממור: (ד) בחכמתך ובתבונתך עשית לך חיל ותעש זָהָב וְכֶסֶף באוצרותיך: ... (יא) ויהי דבר-ה' אלי לאמר: (יב) בן-אדם שא קינה על-מלך צור ואמרת לו כה אמר אדושים ה' אתה חותם תכנית מלא חכמה וכליל יפי: (יג) בעדן גן-אלקים הי' ית כל-אבן יקרה מסכתך אדם פטודה ויהל'ם תרשיש שהם וישפה ספיר נפך וברקת וזהב מלאכת תפוך ונקב'ך בך ביום הבראך כוננו: ... (יז) גבה לבך בפי'ך שחת חכמתך על-יפעתך על-ארץ השלכת יך לפני מלכים נתתך לראוה בך: (יח) מרב עונ'יך בעול רכלתך חללת מקדשיך ואוצא-אש מתוכך היא אכלתך ואתנך לאפר על-הארץ לעיני כל-ראיך:

(1) The word of the LORD came to me: (2) O mortal, say to the prince of Tyre: Thus said the Lord GOD: Because you have been so haughty and have said, "I am a god; I sit enthroned like a god in the heart of

the seas,” whereas you are not a god but a man, though you deemed your mind equal to a god’s— (3) Yes, you are wiser than Daniel; In no hidden matter can anyone Compare to you. (4) By your shrewd understanding You have gained riches, And have amassed gold and silver In your treasuries. (5) By your great shrewdness in trade You have increased your wealth, And you have grown haughty Because of your wealth. (6) Assuredly, thus said the Lord GOD: Because you have deemed your mind equal to a god’s, (7) I swear I will bring against you Strangers, the most ruthless of nations. They shall unsheathe their swords Against your prized shrewdness, And they shall strike down your splendor. (8) They shall bring you down to the Pit; In the heart of the sea you shall die The death of the slain. (9) Will you still say, “I am a god” Before your slayers, When you are proved a man, not a god, At the hands of those who strike you down? (10) By the hands of strangers you shall die The death of the uncircumcised; For I have spoken —declares the Lord GOD. (11) The word of the LORD came to me: (12) O mortal, intone a dirge over the king of Tyre and say to him: Thus said the Lord GOD: You were the seal of perfection, Full of wisdom and flawless in beauty. (13) You were in Eden, the garden of God; Every precious stone was your adornment: Carnelian, chrysolite, and amethyst; Beryl, lapis lazuli, and jasper; Sapphire, turquoise, and emerald; And gold beautifully wrought for you, Mined for you, prepared the day you were created. (14) I created you as a cherub With outstretched shielding wings; And you resided on God’s holy mountain; You walked among stones of fire. (15) You were blameless in your ways, From the day you were created Until wrongdoing was found in you. (16) By your far-flung commerce You were filled with lawlessness And you sinned. So I have struck you down From the mountain of God, And I have destroyed you, O shielding cherub, From among the stones of fire. (17) You grew haughty because of your beauty, You debased your wisdom for the sake of your splendor; I have cast you to the ground, I have made you an object for kings to stare at. (18) By the greatness of your guilt, Through the dishonesty of your trading, You desecrated your sanctuaries. So I made a fire issue from you, And it has devoured you; I have reduced you to ashes on the ground, In the sight of all who behold you. (19) All who knew you among the peoples Are appalled at your doom. You have become a horror And have ceased to be, forever. (20) The word of the LORD came to me: (21) O mortal, set your face toward Sidon and prophesy against her. (22) Say: Thus said the Lord GOD: I am going to deal with you, O Sidon. I will gain glory in your midst; And they shall know that I am the LORD, When I wreak punishment upon her And show Myself holy through her. (23) I will let pestilence loose against her And bloodshed into her streets. And the slain shall fall in her midst When the sword comes upon her from all sides. And they shall know that I am the LORD. (24) Then shall the House of Israel no longer be afflicted with prickling briars and lacerating thorns from all the neighbors who despise them; and they shall know that I am the Lord GOD. (25) Thus said the Lord GOD: When I have gathered the House of Israel from the peoples among which they have been dispersed, and have shown Myself holy through them in the sight of the nations, they shall settle on their own soil, which I gave to My servant Jacob, (26) and they shall dwell on it in security. They shall build houses and plant vineyards, and shall dwell on it in security, when I have meted out punishment to all those about them who despise them. And they shall know that I the LORD am their God.

רַעַךְ וְרַעָה [וְרַעַ] אָבִיךָ אֶל-תַּעֲזֹב וּבַיִת אָחִיךָ אֶל-תָּבוֹא בַיּוֹם אֵינְךָ טוֹב שָׁכֵן קָרִיב מֵאָח רְחוֹק:

Do not desert your friend and your father's friend; Do not enter your brother's house in your time of misfortune; A close neighbor is better than a distant brother.

רש"י שם

רעך. ורע אביך הקב"ה שנקרא רע לישראל ורע אביך שחיבב את אבותיך: